

İlgili Kanun/md:
1475 S.İş.K/1

- TAŞERON-MUVAZAA
- EKSİK İNCELEME

ÖZÜ: Dava konusu dönemle ilgili ihale şartnameleri, sigorta bildirgeleri incelenmeli her davacı açısından hangi taşeron yada taşeronlara bağlı olarak ve ne kadar sürelerle çalıştığı tespit edilmeli, önceden açılan davalarda tespitler değerlendirilmeli. Bu döneme sirayet edip etmediği belirlenmelidir. Daha önce davacının açtığı benzer davada muvaazalı çalıştığının tespit edildiği ve davalının asıl işveren olduğu, diğer bir anlatımla taşeron işçisi olmadığı kesinleşmiş olup, davacının bu çalışmasını daha sonra da bu davaya konu olan sürede de devam ettirdiği ancak, taşeronların değiştiği gibi maddi ve hukuki olgularda dikkate alınarak sonuca gidilmesi gerekir. Eksik inceleme ile karar verilmesi hatalıdır.

T.C.
YARGITAY

9. HUKUK DAİRESİ

ESAS NO: 2004/62
KARAR NO: 2004/3768
TARİHİ: 1.03.2004

DAVA: Davacı, kıdem ve ihbar tazminatın ile yıllık ücretli izin alacağının ödenmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme isteği kısmen hüküm altına almıştır

Hüküm süresi içinde davacı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü.

Davacı, aslında davalı kurum işçisi olduğunu, ancak muvazalı olarak düzenlenen ihale sözleşmeleri ile taşeron işçisi olarak çalıştığını, dayanışma aidatı dilekçesi vermesine rağmen 1.1.1997-31.12.1998 yürürlük TİS'ten yararlandırılmadığını, iş sözleşmesinin de feshedildiğini belirterek TİS'ten yararlandırılması suretiyle ihbar ve kıdem tazminatları ile bir kısım TİS'ten doğan işçilik alacaklarının hüküm altına alınmasını talep etmiştir.

Mahkemece verilen ilk kararda istekler reddedilmiştir.

Verilen ilk kararın davacı vekili tarafından temyizi üzerine, Dairemizce karar “muvaaza iddiasının titizlikle araştırılması gerektiği, davacının hangi taşeron yada taşeronlara bağlı olarak ve ne kadar sürelerle çalıştığının tespitinin ve daha önce açılan davalarda muvazaalı ihalelerin tespitinin değerlendirilmesi” gerektiği, fesihden sonraki dönemde hazırlanan ihalelerle ilgili şartnamelerin hükme esas alınamayacağı salt Hukuk Genel Kurulu kararının gerekçe için yeterli olamayacağı, davalının ayrıca 1475 sayılı İş Kanununun 1/son maddesi uyarınca sorumlu olup olmadığının üzerinde durulması gerektiği” gerekçeleri ile bozulmuştur.

Bozma üzerine, yerel mahkeme bozma kararına uymuş ve muvazaanın olmadığı, ancak davalının 1475 sayılı İş Kanunu’nun 1/son maddesi uyarınca asıl işveren olarak sorumlu olduğu davacının TİS’ten yararlanamayacağı, emsal Kırıkkale iş mahkemesi kararları ve yine Hukuk Genel Kurulu kararları gerekçe gösterilerek davalının bildirdiği miktarlar göz önüne alınarak isteklerin kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Ne var ki, bozmadan sonra kurulan hüküm’de yine salt emsal kararlar ve Hukuk Genel Kurulu kararlarına dayandırılmıştır. İlk bozma kararında belirtilen özellikle “her davacı yönünden hangi taşeronlara bağlı olarak ve ne kadar süre ile çalıştığı tespit edilmeden, önceden açılan davalar değerlendirilmeden hüküm kurulması” şeklindeki bozma gerekleri yerine getirilmiş” değildir. Dava dosyasında, davacıların çoğunluğunun taşeron işçisi olarak çalışırken dava konusu edilmeyen dönem dışında kalan önceki çalışmaları ile ilgili muvazaalı nedeniyle” dava açtıkları ve işyerinde uygulanan Toplu İş Sözleşmesi hükümlerinden faydalandıkları ve verilen kararların kesinleştiği anlaşılmaktadır. Diğer taraftan mahkemece hükme esas alınan emsal kararlar davacıların dava konusu değil (1.1.1997-31.12.1998) dönemden sonraki dönem ve ihale sözleşmeleri ile ilgilidir.

Somut bu maddi ve hukuki olgulara göre, dava konusu dönemle ilgili ihale şartnameleri, sigorta bildirgeleri incelenmeli her -davacı açısından hangi taşeron yada taşeronlara bağlı olarak ve ne kadar sürelerle çalıştığı tespit edilmeli, önceden açılan davalarda tespitler değerlendirilmeli bu döneme sirayet edip etmediği belirlenmelidir. Daha önce davacının açtığı benzer davada muvazaalı çalıştığının tespit edildiği ve davalının asıl işveren olduğu, diğer bir anlatımla taşeron işçisi olmadığı kesinleşmiş olup, davacının bu çalışmasını daha sonra da bu davaya konu olan sürede de devam ettirdiği ancak, taşeronların değiştiği gibi maddi ve hukuki olgularda dikkate alınarak sonuca gidilmesi gerekir. Eksik inceleme ile karar verilmesi hatalıdır.

2. Mahkemece seri dosya olarak karar verildiği ve her davacı ile ilgili kararın HUMK.nun 381 ve devamı maddelerine uygun olmadığı görüldüğünden, bu usuli hata da bozma sebebi sayılmıştır.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten **BOZULMASINA**, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 1.3.2004 gününde oybirliği ile karar verildi